

**REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL IALOVENI
CONSILIUL SĂTESC DĂNCENI
PRIMĂRIA DĂNCENI**

MD- 6814, satul Dănceni, raionul Ialoveni, Tel: / 268 / 34-2-36; fax:0 268 34-2-38

**NOTA INFORMATIVĂ LA PROIECTUL BUGETULUI PRIMĂRIEI SATULUI DĂNCENI
PE ANUL 2021**

Proiectul bugetului pentru anul 2021 a fost elaborat în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar- fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, Legii nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Prognoza veniturilor bugetului pe anul.2021 s-a efectuat reiesind din prevederile fiscale în vigoare, precum și în baza analizei bazei fiscale, separat pe tipuri de impozite, taxe și alte încasări la buget. În procesul elaborării proiectului de buget pe 2021 ca bază a stat prognoza principalilor indicatori macroeconomici, elaborati de Ministerul Finanțelor.

I. Venituri

Suma totală a veniturilor pentru anul 2021 constituie **5 279,4** mii lei, care se compune din veniturile proprii și transferurile de la bugetul de stat.

Cresterea volumului bugetului față de bugetul aprobat pentru anul 2020 este de **393,3** mii lei. (5279,4 mii lei-4886,1 mii lei) sau cu 108 %.

Din suma totală a veniturilor **30,0** la sută sau **1 545,8** mii lei revin veniturilor proprii. Cresterea față de sumele aprobate pe anul 2020 constituie **149,6** mii lei.

Din veniturile proprii preconizate, suma impozitului pe venitul persoanelor fizice, constituie după defalcări **703,2** mii lei (cota de defalcare-100%) cu **68,2** mii lei mai mult de cât suma aprobată pentru a.2020. Pronosticul încasărilor impozitului pe venitul din salariu se axează pe fondul de remunerare a muncii pe economia națională, numărul mediu de salariați luat ca bază pentru calcularea salariului, câștigul salarial mediu anual pe economie prognozat pe anul 2021, scutițiile personale și pentru persoanele întreținute, scutițiile pentru contribuțiile individuale în bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurilor obligatorii de asistență medicală și cotele pentru venitul impozabil stabilite prin Codul Fiscal.

Pe alte impozite, taxe și încasări prognoza s-a efectuat în baza cotelor și tarifelor stabilite, analizei încasărilor pe anii 2018-2020. Pentru anul 2021 suma lor constituie- **692,6** mii lei.

Veniturile colectate reprezintă o sursă de venit puțin semnificativă, ponderea acestora în volumul veniturilor proprii alcatuiește 10.0 la sută. Ca volum nominal, această categorie de venituri însumează **150.0** mii lei.

Pentru anul 2021 sunt prevăzute transferuri de la Bugetul de stat în suma de **3733,6** mii lei, ceea ce constituie **71%** inclusiv:

- Transferuri cu destinația generală **1 014,9** mii lei;
- Transferuri cu destinația specială pentru învățământ prescolar **2 213,8** mii lei;
- Transferuri pentru infrastructura drumurilor **308,1** mii lei;
- Transferuri pentru acoperirea insuficienței salariale-**196,8** mii lei.

Structura detaliata a veniturilor bugetului satului pe anul 2021 se prezinta in tabelele nr.1;2 si nr.3

II.Cheltuieli

In conditiile cadrului de resurse financiare se impune ca estimarile de cheltuieli se fie in limita volumului de resurse disponibile. In acest context se impune necesitatea optimizarii angajarii si cheltuielilor de personal, precum si aplicarea unui regim strict de economii la cheltuielile pentru marfuri si servicii.

Prin urmare, cheltuielile globale pe anul 2021 se estimeaza in suma de **5 279,4** mii lei cu **393,3** mii lei mai mult fata de cheltuielile aprobate pe anul 2020. Cu toate acestea , e necesar de mentionat ca necesitatile satului de cheltuieli suplimentare depasesc cu mult posibilitatile bugetului.

In cheltuielile totale ale bugetului, ponderea majora de 45 la suta sau **2 363,8** mii lei revine pentru ramura „Invatamint”.

Structura cheltuielilor bugetului orasului conform clasificatiei functionale pe anii 2019-2021 se prezinta in tabelul nr.4 la Nota informativa.

In aspectul clasificatiei economice, cheltuielile bugetului orasului se caracterizeaza precum urmeaza:

Cheltuieli de personal. Cheltuielile de personal pentru institutiile finantate de la bugetul satesc pentru anul 2021 se prevad in suma de **3181,8** mii le sau **60** % din cheltuielile totale, si sunt calculate luand in considerare implementarea masurilor de remunerare a muncii prevazute in legislatie.

*Servicii energetice si comunale-***422,0** mii lei sau **8%** din cheltuielile totale.

Bunuri si servicii. Cheltuielile pentru bunuri si servicii pe anul 2021 se prevad in suma **1367,1** mii lei, sau **26%** din cheltuielile totale.

Pentru *Investitii capitale* se prevad alocatii in suma de **308,1** mii lei care sunt indreptate pentru obiectele din infrastructura drumurilor.

Identificarea grupelor funcționale, programelor și a sub-programelor s-a efectuat în conformitate cu Clasificația bugetară, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.190 din 31 decembrie 2014. Astfel , au fost identificate pe 5 Grupe funcționale și 12 Programe, inclusiv:

Grupa funcțională 01 „Servicii de stat cu destinație generală”-1591,9 mii lei;

Grupa funcțională 02 „Apararea nationala”-1.0 mii lei;

Grupa funcțională 04 „ Servicii în domeniul economiei”- 308,1 mii lei;

Grupa funcțională 06 „Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale” – 334,6 mii lei;

Grupa funcțională 08 „Cultura,sport,tineret,culte și odihna”- 680.0 mii lei;

Grupa funcțională 09 „Învățămînt” - 2363,8 mii lei;

Bugetarea pe programe reprezintă o metodă de prezentare și fundamentare a bugetului, avînd la bază programe cu scopuri, obiective și indicatori de evaluare a performanței acestora la toate etapele procesului bugetar.

Orice program cuprinde o descriere succintă care oferă o informație generală și explicații despre scopul, obiectivele și indicatorii de performanță, care au fost stabilite la nivelul subprogramelor.

Programul 03 - Executivul și serviciile de suport , cu un cost total de **1591.9** mii lei, include: Aparatul primarului, contabilitatea centralizată , gospodăria primăriei și alte servicii de suport.

Programul 64 – Dezvoltarea drumurilor, include cheltuieli de construcție, reparație și întreținere a drumurilor locale-**308.1** mii lei Pentru anul 2020 , costul programului constituie

Programul 75- Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale cuprinde 2 subpograme importante care au ca scop: asigurarea creșterii calității vieții cetățenilor orașului prin asigurarea unui sat curat și amenajat, sat cu străzi iluminate, unui sat în care toți cetățenii să aibă acces la rețelele de apă și canalizare. Întru realizarea scopului propus, s-au identificat un șir

de obiective cum ar fi: intretinerea rețelelor de iluminat public; extinderea rețelelor de apă și canalizare; majorarea numărului de abonați la serviciul de evacuare a deșeurilor menajere; micșorarea pierderilor de apă și altele.

Costul total al *programului 75- dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale* , constituie **334.6** mii lei, și urmează să fie direcționat la implementarea următoarelor activități :

- 1) amenajarea și salubritatea orașului - **194.6** mii lei;
- 2) Iluminarea străzilor – **140.0** mii lei.

Programul 85-cultura, cultele și odihna , include 3 activități- servicii de bibliotecă; activitatea a 2 colective culturale și activități culturale. Costul total al programului constituie **600.0** mii lei.

Programul 86- Tineret și sport cuprinde activitatea de organizarea și desfășurarea măsurilor sportive sunt preconizate **80.0** mii lei.

Programul 88- Învățămînt prevede activitatea a grădiniței de copii, care vor fi finanțate din contul transferurilor cu destinație specială (TDS)-2213.8 mii lei și resurse colectate (*plata parinteasca*)-150.0 mii lei. Cheltuielile pentru intretinerea unui copil la gradinita este **23 638.0** lei pe an dintre care 1500,00 lei- din contul parintelor.

III. Surse de finanțare

În scopul atribuirii unui grad mai mare de transparentă , proiectul bugetului satului pe anul 2021 este prezentat printr-un șir de anexe atât la partea de venituri , cât și la cheltuieli. Considerăm , ca structurarea proiectului bugetului în așa mod redă mult mai detaliat și mai desfășurat indicatorii proiectului bugetului și face mai accesibilă înțelegerea acestor indicatori de către contribuabili și beneficiari de mijloace la buget, inclusiv și de către populație.

Primăria va depune eforturi și în continuare pentru identificarea potențialilor donatori interni și externi, în vederea atragerii finanțărilor pentru implementarea unui șir de proiecte investiționale.

Executor:

Sinteza veniturilor bugetului local pe anul 2021

Denumirea	Cod Eco (k4)	Suma, mii lei
Venituri total: inclusiv		5279.4
Impozit pe venitul persoanelor fizice	1111	703.2
Impozitul funciar	1131	111.8
Impozitul pe bunurile imobiliare	1132	261.8
Impozite pe proprietate cu caracter ocazional	1133	
Taxe pentru servicii specifice	1144	88.0
Taxe și plăți pentru utilizarea mărfurilor și pentru practicarea unor genuri de activitate	1145	5.0
Granturi capitale primite de la organizațiile internaționale	1322	
Renta	1415	
Plata pentru locatiunea bunurilor patrimoniului public	1421	
Taxe și plăți administrative	1422	220.0
Comercializarea mărfurilor și serviciilor de către instituțiile bugetare	1423	150.0
Amenzi și sancțiuni contravenționale încasate în bugetul de nivelul I	1431	1.0
Alte venituri	1451	5.0
Transferuri primite între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I	1912	3733.6

Structura veniturilor bugetului orasului conform clasificatiei economice.

Nr.	Denumirea	Executat 2019	Aprobat 2020	Estimat 2021	Ponderea estimat 2021/aprobat 2020	
					+/-	%
	Total:	6490.2	4886.1	5 279.4	+/-	%
I.	Venituri proprii, inclusiv:	1250.1	1396.2	1545.8	149.6	110.7
1.	Impozite pe venit	486.0	635.0	703.2	68.2	110.7
2.	Impozite pe proprietate	333.3	311.7	373.6	61.9	120.0
3.	Taxele locale	83.3	95.5	91.0	-4.5	95.3
4.	Amenzi si sanctiuni		1.0	1.0		100.0
5.	Taxa pentru patenta de intreprinzator	5.3	5.0	5.0		100.0
6.	Plata p-u certificate de urbanizm	1.7	2.0	2.0		100.0
7.	Plata pentru chiria arenda	231.0	195.0	215.0	20.0	110.3
8.	Alte venituri	3.0	1.0	5.0	4.0	
9.	Venituri colectate	106.5	150.0	150.0		100.0
II.	Transferuri	5240.1	3489.9	3733.6	234.7	107.0
1.	Transferuri cu destinatie generala de la bugetul de stat catre bugetele unitatilor administrative-teritoriale de nivelul I	841.3	946.8	1014.9	68.1	107.2
2.	Transferuri cu destinatie speciala de la bugetul de stat catre bugetele UTA pentru invatamintul prescolar.(gradinite de copii si scoala de arte)	1864.5	2117.7	2213.8	96.1	104.5
3.	Transferuri cu destinatia speciala pentru infrastructura drumurilor.	308.4	305.8	308.1	2.3	100.8
4.	Transferuri capitale primite cu destinatia speciala	1545.4	71.1		-7.1	
5.	Transferuri pentru acoperirea insuficientei costurilor salariale			196.8	196.8	
6.	Alte transferuri curente primite cu destinatia generala.	417.5	48.5			
7.	Transferuri capitale primite cu destinatie speciala	263.0				

Tabelul 4

Structura cheltuielilor bugetului orasului
conform clasificatiei functionale pe anii 2019-2021

	Executat 2019	Aprobat 2020	Proiect 2021	Pondrea fata de total	Divieri	
					Proiect2021- aprobat 2020 (+/-) (+/-)	%
Cheltuieli total:	7528.9	4886.1	5279.4		393.3	108.0
Servicii de stat cu destinatie generala	1470.1	1417.5	1591.9	30.0%	174.4	112.3
Apararea nationala	1.0	1.0	1.0		1.0	100.0
Servicii in domeniul economiei (drumuri)	673.0	305.8	308.1	5.8%	2.3	100.8
Gospodarie de locatiune si gospodaria serviciilor comunale :	1331.9	339.6	334.6	6.3%	-5.0	98.5
<i>Amenajarea teritoriului</i>	<i>165.2</i>	<i>120.0</i>	<i>194.6</i>	<i>3.7%</i>	<i>74.6</i>	
<i>Iluminatul stradal</i>	<i>157.9</i>	<i>219.6</i>	<i>140.0</i>	<i>2.7%</i>	<i>-79.6</i>	
<i>Aprovizionarea cu apa</i>	<i>1008.8</i>					
Cultura sport tineret si odihna	2067.5	554.5	680.0	13.0%	125.5	122.6
Invatamint	1985.4	2267.7	2363.8	44.9%	96.1	104.2